

ת"פ 17052/04/22 - מדינת ישראל נגד סקר גרבאן

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 17052-04-22 מדינת ישראל נ' גרבאן(עציר)

כבוד השופט אלכס אחר	בפני
מדינת ישראל	המאשימה
ע"י ב"כ עוה"ד ננסי בסון	
סקר גרבאן	נגד
ע"י ב"כ עוה"ד עלא עתאמנה	הנאשם

גזר דין

רקע

בתאריך 23.06.22 הורשע הנאשם על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן שעיקרו 2 עבירות של דרישה באיומים של רכוש, עבירה אחת של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ועבירה אחת של הפרעת שוטר במילוי תפקידו, לפי סעיפים 404 רישא, 380, ו- 275 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

לפי עובדות כתב האישום, בתאריך 03.04.22 ניגש הנאשם לאמו (המתלוננת) עמה הוא גר ודרש ממנה שתיתן לו 100 ₪, על רקע היותו משתמש בחומרים ממכרים. משסירבה המתלוננת הכה בפניה הנאשם באמצעות כף ידו וגרם לה לשטף דם ולנפיחות בשפתה. אחיו של הנאשם הרחיקו מהמתלוננת אך הלה שב והתקרב אלה ודרש ממנה שנית שתיתן לו כסף. המתלוננת נתנה לנאשם כסף ועזבה את הבית.

בתאריך 04.04.22 דרש הנאשם מהמתלוננת שתיתן לו 100 ₪ אך המתלוננת יצאה מהבית.

בתאריך 05.04.22 אחז הנאשם בבית במקל מטאטא וכיוון אותה לעבר המתלוננת כמי שמבקש להכותה. המתלוננת ביקשה מהנאשם להמתין מספר רגעים בזמן שתלך להביא לו כסף, יצאה מהבית והזעיקה משטרה. כאשר השוטרים הגיעו לבית על מנת לעצור את הנאשם, יצא הנאשם מאחד מחלונות הבית ונמלט בריצה עד שנעצר.

הנאשם נעצר בתאריך 05.04.22 ועודנו מצוי במעצר מאחורי סורג ובריח.

טיעוני הצדדים לעונש

בטיעון למתחם עונש הולם הנע בין 10 ל- 24 חודשי מאסר בפועל, הגישה ב"כ המאשימה תמונה המתעדת את החבלה עמוד 1

של המתלוננת (ת/1), התייחסה אל הערכים המוגנים העומדים בבסיס עבירות הרכוש והאלימות כלפי בני משפחה ובכלל, והפנתה לפסיקה רלבנטית.

אשר לנאשם עצמו, טענה היא כי מדובר במי שבעברו הרשעה קודמת בעבירות איומים, רכוש ואלימות (ת/2) שבגינה נדון לתשעה חודשי מאסר בפועל. עם זאת, מדובר במי שהודה בהזדמנות הראשונה בכתב אישום מתוקן וחסך את עדות המתלוננת כמו גם זמן שיפוטי יקר.

לנוכח כל אלה בקשה ב"כ המאשימה כי אגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם ואשית עליו 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי המתלוננת.

ב"כ הנאשם פתח את טיעוניו בטענה שכתב האישום המתוקן אכן מפרט עבירות אלימות אך לא במדרג הגבוה וכך גם החבלות שגרם לא הותירו נזק בלתי הפיך. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה וטען שהעבירות אינן מחייבות עונש מאסר בפועל וכי יש לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין ענישה צופה פני עתיד ועד מספר חודשי מאסר בפועל שיכול ויבוצעו בעבודות שירות.

באשר לנסיבותיו של הנאשם, הפנה ב"כ הנאשם לעובדה שהנאשם הודה בכתב אישום מתוקן וחסך זמן שיפוטי יקר, הפנים את חומרת מעשיו ואת הפסול שבהם וכן למצבו הנפשי של הנאשם כפי שתואר בחוות הדעת הפסיכיאטרית (נ/1). בהתאם, ביקש מבית המשפט להסתפק בימי המעצר כימי המאסר.

הנאשם הביע את חרטתו ורצונו להשתחרר.

דין והכרעה

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

לכשייקבע מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40יא' לחוק.

בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי סעיפים 40ד' ו-40ה' לחוק.

קביעת מתחם העונש ההולם

ראשית יצוין, כי המאשימה עתרה לקבוע מתחם עונש כולל בגין מכלול מעשיו של הנאשם בכתב האישום וטוב עשתה. העבירות נעברו בפרק זמן קצר וככל הנראה על אותו רקע של רצון בכסף על מנת לממן חומרים ממכרים.

כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוען, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.

בעצם ביצוע עבירה של דרישת נכס באיומים, פגע הנאשם בערכים מוגנים שעניינם הגנה על ביטחונו, שלומו ושלמות גופו של הציבור, שמירה על הסדר הציבורי התקין והגנה על זכותו של הפרט לקניין ולכבוד. קל וחומר כאשר אין המדובר באדם זר לנאשם, אלא במשפחתו הקרובה ביותר - אמו של הנאשם. בהתנהגותו הבריונית, שילב הנאשם בין פגיעה בקניינה של המתלוננת, לבין פגיעה בשלוות נפשה ובכבודה. הנאשם לא הסתפק בכך, וכשדרישתו לא נענתה, תקף את אמו וגרם לה לחבלה.

כתב האישום מלמד על עבירת אלימות המופנית כלפי אמו דהיינו, בתוך התא המשפחתי. האלימות אותה ספגה המתלוננת, פגעה בכבודה ובזכותה לביטחון ולהגנה, כך גם נפגעה שלמות גופה עד שנאלצה פעם אחר פעם לעזוב את ביתה. כפי שנכתב ברע"פ 3719/21 פלוני נ' מדינת ישראל (07.06.21):

"זה לא מכבר, עמדתי על הפסול שבתופעת האלימות בתוך התא המשפחתי, ההרס שיכול להיגרם בעקבותיה, ובפרט הפגיעה בתחושת הביטחון של יושבי הבית, כבודם ושלמות גופם (רע"פ 538/21 פלוני נ' מדינת ישראל (4.2.2021))."

החומרה הגלומה בעבירות האלימות בכלל ובמשפחה בפרט, ברורה וידועה היא, כפי שכבר נכתב:

מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. ... נפיצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבת האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה..."
(ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל).

מידת פגיעתו של הנאשם בערכים המוגנים העומדים בבסיס עבירות אלה גבוהה בעיני, שכן הוא תקף את אמו וגרם לה חבלות של ממש, שב לדרוש ממנה כסף על אף שאחיו הרחיק אותו מאימם ואיים לפגוע בה באמצעות מקל מטאטא רק יממה לאחר מכן.

בפסיקה רלוונטית לנסיבות של מקרה זה באשר לעבירה של דרישת נכס באיומים (לפי סעיף 404 לחוק העונשין), סקירת הפסיקה מעלה כי בעניינם של נאשמים שהורשעו בביצוע עבירה זו, נקבעו על דרך הכלל מתחמים הנעים בין מאסרים למשך מספר חודשים, שניתן לרצותם בעבודות שירות, לבין מאסרים ארוכים יותר, לתקופות הנעות סביב 18 חודשי מאסר (ר' ת"פ 3966-04-15 מדינת ישראל נ' עאמר אלאעסם, ע"פ 23190-03-15 פרדו אברהם נ' מדינת

ישראל, ת"פ 1013/12 מדינת ישראל נ' יהודה ישראלוב, ת"פ 13846-08-12 מדינת ישראל נ' נזאר בסול, ת"פ 35680-04-15 מדינת ישראל נ' בילל אלעביד ות"פ 1245-12-11 מדינת ישראל נ' ואסים מרעב).

בפסיקה רלוונטית לנסיבות של מקרה זה שעיקרן באלימות ואיומים כלפי בני משפחה עולה מתחם עונש הולם שנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות במקרים בהם מתווסף לכך גם רכיב טיפולי מחוץ לכלא, ועד ל- 18 חודשי מאסר בפועל במקרים החמורים יותר וכל מקרה ומקרה נבחן לגופו על פי נסיבותיו.

בת"פ 11562-08-13 **מדינת ישראל נ' י.ר.** נדון הנאשם שהורשע בעבירות של איומים ותקיפה אותן ביצע באמו הקשישה, לעונש של 5 חודשי מאסר בעבודות שירות ומאסר על תנאי. מתחם העונש ההולם את נסיבותיו של אותו מקרה נקבע ככזה הנע בין 3 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 20 חודשי מאסר בפועל.

בת"פ 18772-01-14 **מדינת ישראל נ' איריס שוורץ** מדובר היה בנאשמת, רופאה במקצועה, שתקפה את אמה הקשישה באמצעות ידיה וגם באמצעות מטריה, איימה עליה ושברה את חפציה. באותו מקרה נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 5 חודשי מאסר בעבודות שירות ל- 20 חודשי מאסר בפועל והנאשמת נדונה לעונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

בת"פ 23846-02-13 **מדינת ישראל נ' פריד זאהר** נדון הנאשם ל-4 חודשי מאסר בפועל ומאסרים על תנאי.

בת"פ 13372-02-18 **מדינת ישראל נ' קבדה,** מדובר היה במי שתקף את אחותו, חבל בה ואיים עליה, בין השאר על רקע של התמכרות לאלכוהול, ונדון לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל עם המלצה לשילובו בהליך גמילה בכלא.

בת"פ 44223-05-10 **מדינת ישראל נ' קלימן,** נדון הנאשם שהורשע בתקיפת אמו בשתי הזדמנויות שונות, לעונש של 18 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי.

נסיבותיו של מקרה זה מוביל לקביעה כי מתחם העונש ההולם למעשה העבירות, נע בין מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד למאסר בפועל של 18 חודשים, לצד הטלת ענישה הצופה פני עתיד, קנס ופיצוי.

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה

כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, על בית המשפט לשקול בעניין זה את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כפי שאלו מפורטות בסעיף 40יא לחוק העונשין. בעניין זה, שקלתי לקולא את העובדה שהנאשם הודה במיוחס לו ובכך הביא לחיסכון בזמן שיפוטי יקר וייתר את הצורך בעדותה של המתלוננת.

בנוסף, יש לקחת בחשבון את מעצרו של הנאשם בגין תיק זה משך 5 וחצי חודשים כאשר ידוע שימי מעצר קשים מימי מאסר.

כמו כן, מבלי להקל ראש בחומרת העבירות, לא נגרמו לאמו של הנאשם חבלות חמורות והיא לא נזקקה לטיפול רפואי. מנגד ולחומרה, בית המשפט מביא בחשבון את עברו הפלילי של הנאשם (ת/1) הכולל הרשעה קודמת בעבירות מתחום הרכוש, האיומים והאלימות בגינה כבר נדון לתשעה חודשי מאסר בפועל.

אמנם הנאשם סובל מקשיי נפשיים המתוארים בחוות הדעת הפסיכיאטרית אולם כאמור בה, קשיים אלה נובעים משימוש הנאשם בחומרים ממכרים. דהיינו, אין הם גזירת גורל כי אם נגרמים כתוצאה מהחלטות שמקורן בנאשם עצמו. בנסיבות אלה, בהן בוחר הנאשם פעם אחר פעם להכניס עצמו למצב זה, אינני נותן משקל לקולה למצבו של הנאשם.

בנסיבות אלה מצאתי גם לציין כי הנאשם לא ביקש הפנייתו לשירות המבחן ולא קיבל כל טיפול שיש בו כדי ללמד על חרטה כנה ושינוי דרכי חשיבתו.

בשים לב לנתונים שפורטו, ולאור עתירת המאשימה, מצאתי לנכון למקם את הנאשם ברף התחתון של המתחם.

לעניין הטלת פיצוי, לטעמי, ישנה חשיבות בקביעת פיצוי, לשם השבת הביטחון האישי והאמון לקורבן העבירה. עם זאת, משברור שכל סנקציה כלכלית תיפול על כתפי המתלוננת, אינני מוצא תועלת במקרה זה להטלת פיצוי לטובתה. מסיבה זו גם, אינני מוצא לנכון להטיל על הנאשם קנס.

משכך ולאור כל האמור לעיל, אני מטיל בזאת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל בן 10 חודשים שיחושב החל ממועד מעצרו - 05.04.22.

2. מאסר על תנאי של 6 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בפרק זמן זה, לאחר שחרורו מריצוי תום מאסרו בגין תיק זה, על עבירות בהן הורשע בהליך זה או כל עבירת אלימות שעונשה שנתיים מאסר ומעלה, על פי חוק העונשין, התשל"ז - 1977.

ניתן צו להשמדת המוצגים

פרוטוקול זה מהווה פקודת מאסר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה בתוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ג אלול תשפ"ב, 19 ספטמבר 2022, בנוכחות הצדדים.

